

INFORMACE Z PRACOVIŠŤ MIMO SZÚ

EXTRAMURAL CONTRIBUTIONS

Zkušenosti s očkováním proti chřipce v sezóně 2016/2017

Experience with the vaccination against influenza in the season 2016/2017

Petr Pazdiora, Hana Jelínková, Miroslava Švecová, Jaromír Eiselt, Lada Malánová

Souhrn • Summary

Předvaccinační a povaccinační vyšetření protilátek proti kmenům obsažených ve vakcínách pro sezónu 2016/2017 bylo zajištěno u 91 pacientů dialyzačních středisek. Hodnocení obou registrovaných vakcín potvrdilo jejich význam při prevenci chřipky u dialyzovaných.

Pre-vaccination and post-vaccination screening of antibodies against the strains included in the 2016/2017 vaccines was conducted in 91 dialysis patients. Evaluation of both of the authorized vaccines confirmed their high role in the prevention of influenza.

Zprávy CEM (SZÚ, Praha) 2016; 25(11-12): 380–381.

Klíčová slova: chřipka, očkování, sérokonverze, dialýza
Keywords: influenza, immunisation, seroconversion, dialysis

METODIKA

V rámci rutinního očkování proti chřipce byly během listopadu 2016 v dialyzačních střediscích (HDS B. Braun Avitum Plzeň, HDS FN Plzeň-Lochtín) provedeny předvaccinační a povaccinační odběry krve (4 týdny po aplikaci vakcíny) u 91 pacientů dialyzačních středisek. Používány byly registrované vakcíny Vaxigrip (Sanofi Pasteur) a Influvac (Abbott Biologicals B.V.). Získaná séra byla do jejich zpracování uskladněna při teplotě $-31\text{ }^{\circ}\text{C}$. Laboratorní vyšetření bylo zajištěno ve virologické laboratoři FN Plzeň, hemaglutinační test se prováděl v ředění 1:10, 1:20, ... Jako antigeny byly použity deklarované antigeny pro sezónu 2016/2017 A H1N1 California, A H3N2 Hong Kong a B Brisbane. Pro hodnocení imunogenity byla použita kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení chřipkových vakcín (viz tabulka 1). Vzhledem k průměrnému věku sledovaných osob byla jako dostatečná hodnocena protekce $>60\%$, sérokonverze $>30\%$, konverzní faktor $>2,0$ (v tabulkách s výsledky z výrazně podtržením). Z analýzy nebyly vyřazeny osoby s předvaccinačním titrem $\geq 1:40$.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Průměrný věk celého souboru 91 osob byl 66,3 let (31–94). Všechny 45 očkovaných Vaxigripem (27 mužů a 18 žen) bylo očkováno i v předchozí sezóně 2015/2016 sezónní chřipkovou vakcínou; jejich věk byl v průměru 65,8 let (41–86). Ze 46 očkovaných vakcínou Influvac (33 mužů a 13 žen) bylo v předchozí sezóně 2015/2016 očkováno sezónní chřipkovou vakcínou 37 osob (80,4 %); jejich věk byl v průměru 66,8 let (31–94). Získané výsledky imunogenity jsou uvedeny v tabulkách 3–4. V této souvislosti je třeba připomenout, že bohužel neexistují speciální kritéria pro hodnocení účinnosti vakcín u dialyzovaných osob. Výsledky v této rizikové skupině mohou být významně odlišné od výsledků v obecné populaci, pro kterou byla tato kritéria sestavena a která proto mohou sloužit jen jako hrubá orientace. Na druhé straně se dlouhodobě potvrzuje z našich anamnestických údajů o očkování proti sezónní chřipce v předchozí sezóně, že ani v rizikových skupinách, což nepochybně jsou i dialyzovaní pacienti, není o očkování zájem mezi všemi.

I v letošní sezóně se potvrdilo, že registrované vakcíny vesměs dosahují požadovaných hodnot z hlediska imunogenity. V současné sezóně, ve které převážně cirkuluje virus chřipky A H3N2, je důležité, že obě vakcíny splnily všechna laboratorní kritéria u tohoto kmenu viru chřipky. Vzhledem k tomu, že se složení chřipkových vakcín i epi-

Tabulka 1: KRITÉRIA KOMISE EVROPSKÉ UNIE PRO HODNOCENÍ ÚČINNOSTI VAKCÍN PROTI CHŘIPCE

Kritéria	18–60 let	>60 let
Protekce (počet osob vyjádřený v procentech, u nichž je hemaglutinačně inhibiční titr >40)	$>70\%$	$>60\%$
Sérokonverze (procento vakcinovaných s minimálně 4násobným nárůstem titru protilátek v postvaccinačním séru)	$>40\%$	$>30\%$
Konverzní faktor (GMT^* postvaccinační dělený GMT prevaccinačním)	$>2,5$	$>2,0$

* GMT – Geometrický titr protilátek

**Tabulka 2: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY
91 DIALYZOVANÝCH PACIENTŮ,
U KTERÝCH BYLY ODEBRÁNY DVOJICE SÉR**

	Vaxigrip	Influvac	Celkem
Počet	45	46	91
Průměrný věk (min–max) (medián)	65,8 (41–86) (67)	66,8 (31–94) (69)	66,3 (31–94) (68)
Očkováno chřipkovou vakcínou v sezóně 2015/2016 (%)	45 (100,0)	37 (80,4)	82 (90,1)

Tabulka 3: PROTEKCE (%)

Použité antigeny	Vaxigrip	Influvac
A H1N1 California	<u>93,2</u>	<u>73,9</u>
A H3N2 Hong Kong	<u>90,9</u>	<u>87,0</u>
B Brisbane	<u>63,6</u>	<u>80,4</u>

Tabulka 4: SÉROKONVERZE (%)

Použité antigeny	Vaxigrip	Influvac
A H1N1 California	<u>34,1</u>	21,7
A H3N2 Hong Kong	<u>47,7</u>	<u>65,2</u>
B Brisbane	<u>34,1</u>	<u>52,2</u>

Tabulka 5: GEOMETRICKÝ TITR PROTILÁTEK, KONVERZNÍ FAKTOR

Použité antigeny	Vaxigrip *GMT	Vaxigrip **CF	Influvac *GMT	Influvac **CF
A H1N1 California	75,5	<u>2,6</u>	60,7	<u>3,4</u>
A H3N2 Hong Kong	114,9	<u>4,1</u>	80,4	<u>9,6</u>
B Brisbane	30,0	<u>4,1</u>	68,8	<u>3,9</u>

* GMT – Geometrický titr protilátek

** CF – Konverzní faktor

demiologická situace každoročně mění, je žádoucí opakovat obdobné studie i v budoucnosti a s jejich výsledky seznámovat příslušné odborníky co nejdříve.

Poděkování patří všem pracovníkům obou dialyzačních středisek, kteří se podíleli na realizaci studie, a J. Čechové z Ústavu epidemiologie LF za technickou spolupráci.

*Petr Pazdiora, Hana Jelínková
Ústav epidemiologie LF UK v Plzni
Miroslava Švecová
Ústav mikrobiologie FN Plzeň
Jaromír Eiselt
I. Interní klinika FN Plzeň
Lada Malánová
HDS B. Braun Avitum Plzeň*